

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quām extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus V. Argumentum. Defuncto uno ex tribus Patronis egenis, an portio
ei assignata pro alimentis sit æqualiter inter superstites dividenda?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](#)

ARGUMENTUM.

Defuncto uno ex tribus Patronis Egenis, an portio ei assignata pro Alimentis sit æqualiter inter Superstites dividenda?

SUMMARIUM.

- 1 Portio Alimentorum Patroni Egeni Defuncti non accrescit aliis Patronis Egenis, si fuerint eis assignata Alimenta sufficientia; secùs si non fuerint assignata sufficientia Alimenta, ut numer. 3. intellige, ut num. 7.
- 2 Alimenta non sunt multiplicabilia, & sunt naturaliter taxata, & limitata.
- 3 Defuncto uno ex Canonicis portio distributionum illius accrescit aliis.
- 4 Jus patronatus quoad ejus substantiam non admittit Jus accrescendi, secùs quoad ejus fructus.
- 5 Alimenta non multiplicantur, nec dicitur augeri naturalis taxatio, si portio Alimentorum Defuncti accrescat Patronis Superstitibus, non sufficienter alitis per Ecclesiam.

C A S U S V.

A Signatis Alimentis per Ecclesiam Patronalem tribus Patronis Egenis, unus ex eis ab hac vita migravit, quæritur, an hujus portio Alimentorum accrescat aliis Patronis Egenis Superstitibus?

- In hac quæstione procedendum est cum ea distinctione, quam in Superiori proximo Casu tradidi num. 13. Aut enim ab Ecclesia Patronali fuerunt assignata unicuique ex dictis Patronis Alimenta integra, seu sufficientia, non solum ad simplicem vitæ substentationem, verùm etiam ad substentationem condecentem juxta eorum statum, & conditionem, & tunc portio Alimentorum Patroni Egeni Defuncti non accrescit aliis duobus Patronis Superstitibus, sed revertitur ad Ecclesiam Patronalem ad Text. in l. Dominus ff. de Usufructu, ibi: Per fideicommissum fructu prædiorum ob Alimenta.

Pars I.

libertis relieto, partium emolumentum ex persona vita decedentium ad Dominum proprietas recurrit. Ea ratione, quia Alimenta non sunt multiplicabilia, & quia sunt naturaliter taxata, & limitata, ubi enim quis est sufficienter alitus, non potest iterum ali; si ergo illi duo Patroni Superstites habent sufficientia Alimenta, non est cur ipsis accrescere debeat portio Defuncti, & sumptuosa, ac superflua Alimenta assignari, contra dispositionem hujus Canonis Quicumque, juxta quam modestè, & non sumptuosè, ac superfluè alendus est Patronus, ut optimè in terminis libertorum expendit hanc rationem, Gloss. in dicta l. Dominus, verb. Regurrit ibi: Si ergò Conliberti Alimenta habeant nihil est, undè querantur. Bartol. in l. Re conjuncti ff. de Legat. num. 42. Bald. in dicta L. Dominus §. 1. in fine. Abbas cons. 78. in fine.

Si verò Alimenta non fuerint assignata ab Ecclesia Patronali præfatis Patronis sufficienter, vel ad simplicem, vel ad condecentem eorum vitæ substentationem, ob deficientiam redditum superexcedentium, in hoc casu censeo portionem Patroni Defuncti accrescere aliis duobus Superstitibus. Ratio est, quia licet Jus patronatus, quoad ejus substantiam non admittat, nec jus accrescendi, nec jus non decrescendi, utpotè individuum, tamen quoad ejus fructus, utpotè dividuum, est capax juris accrescendi. Sic competente Jurepatronatus pluribus Patronis, uno ex eis Defuncto, jus præsentandi, nec jus defendendi Ecclesiam, quæ sunt ejusdem Jurispatronatus fructus, accrescunt Superstitibus. Bald. cons. 280. num. 1. volum. 3. Card. de Luc. de Benef. disc. 23. num. 9. Bellon. de Jur. accrescen. c. 6. quæst. 48. num. 5. & seqq. Fattinell. respons. 110. num. 55. Rot. decis. 47. num. 12. post Tambur. de pens. Ergo etiam Defuncto tertio Patrono, jus, seu portio hujus Alimentorum, quæ est alter fructus Jurispatronatus, accrescit aliis duobus Patronis Superstitibus, non sufficienter alitis per Ecclesiam, ob defectum redditum, & inserviet pro sufficienti, & congrua substentatione illorum, ad instar trium accumbentium in unica mensa, habentes cibos insufficientes omnibus, quorum unus

E

unus si deficiat illi eibi, qui insufficienter serviebant tribus, sufficienter deservient duobus, & ad instar fructuum, seu distributionum massæ alicujus Ecclesiae Cathedralis, aut Collegiate dividenda inter tres Canonicos, quorum unus si deficiat, hujus portio accrescit aliis, & denique ad instar Jurisdictionis ordinariæ pluribus demandatae, quorum unus si deficiat, habet locum inter Superstites jus accrescendi, L. unic. versic. Sanè ff. de offic. conf. L. Imperatores 21. ff. Si magistratus. Bellon. de Iur. accresc. cap. 6. quest. 50. num. 1.

Non obstant rationes superiùs adductæ, nimis quod Alimenta non sint multiplicabilia; nam assignando portionem Alimentorum Defuncti Patroni Superstitibus, Alimenta non multiplicantur, sed quæ diminuta præstabuntur, eo augumento supplentur, & ad integratatem rediguntur. Cessat etiam alia ratio videlicet, quod Alimenta sint naturaliter taxata, quia per jus accrescendi non augetur naturalis illa taxatio, sed imperfecta Alimentorum taxatio facta per Ecclesiam Patronalem ob defectum redditum reducitur ad naturalem, & congruam taxationem juxta doctrinam, Surd. de Aliment. quæst. 5. tit. 9. num. 27.

7 Quæ tamen omnia intellige procedere in Jurepatronatū Gentilitio, aut etiam in hereditario, casu, quo ille tertius Patronus Defunctus nullum haberet heredem, si enim ageretur de Jurepatronatū hereditario, & ille tertius Patronus instituisse heredem aliquem extraneum, qui esset in eodem statu inopis, ejus portio Alimentorum non accresceret illis Patronis Superstitibus, sed transiret ad heredem extraneum, inopem, sicuti ad eum transiret jus presentandi, & jus descendendi Ecclesiam juxta firmata in superiori Casu III.

ARGUMENTUM.

Fundator an possit dotare Ecclesiam de Bonis Emphyteuticis?

SUMMARIUM.

- 1 Refertur sententia Pauli de Cittadinis.
- 2 Emphyteusis quæ, & quotuplex sit?
- 3 Ecclesia, seu Beneficium dotari non potest de Bonis Emphyteuticis Laicalibus ex pacto, & providentia, aut mixtis, aut temporalibus, sed limitata, ut num. 4.
- 5 Nec de Bonis Emphyteuticis Ecclesiasticis ex pacto, & providentia, aut mixtis, aut temporalibus ampliata, ut num. 6. & 7.
- 8 Ecclesia, seu Beneficium dotari potest de Bonis Emphyteuticis Laicalibus merè hereditariis perpetuis.
- 9 An autem dotari possit de Bonis Emphyteuticis Ecclesiasticis merè hereditariis, & transitorii, ad quoscumque heredes, vide ibi.
- 10 Bona Emphyteutica transeunt in Monasterium capax possidendi ex persona Professi.
- 11 Ecclesia fundari, & adificari potest de Bonis Emphyteuticis merè hereditariis.
- 12 Dos Ecclesie, quo sensu debeat esse immunis ab omni tributo?
- 13 Ecclesia an possit dotari de Bonis Emphyteuticis merè hereditariis, quando in Investitura adegit prohibitio alienandi in manus mortuas?

C A S U S V I.

Quidam Testator in ejus ultimo, quo decessit elogio, disposuit, ut ab ejus heredibus dotaretur Beneficium, seu Ecclesia ab eis de novo construenda de quibusdam Bonis Emphyteuticis sufficientibus, deducto Canone solui solito Domino directo, tam pro substantiatione Reatoris, quam pro omnibus aliis necessariis ejusdem Ecclesie; queritur an hæc dotari possit de hujusmodi Bonis?

Affirmat Paulus de Cittadin. de Jurepatr. par. 3. caus. 2. num. 21. dummodo interveniat consensus Domini, & sine hujus præjudicio ibi: An autem possit dos constitui de Bonis Emphyteuticis, dico, quod sic, dum Domini consensus interveniat,